

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505
Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: dějepis, osmý ročník

Sada: I.

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-D-16

Název materiálu: Rakousko-Uherské vyrovnání

Autor materiálu: Mgr. Jitka Odstrčilová

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 25. 5. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Jitka Odstrčilová

Třída: VIII. A

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízeních. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

Prezentace seznamuje žáky s okolnostmi rozdělení Habsburské monarchie na Rakousko-Uhersko. Popsán je následující vývoj jak v rakouské, tak uherské části monarchie.

Pomocí první části prezentace si žáci zopakují základní informace o Habsburské monarchii. Následuje výkladová část na kterou navazuje stručný zápis do sešitu a závěrečné cvičení, ve kterém si žáci ověří formou odpovědi na otázky, co si z hodiny zapamatovali.

Rakousko-Uherské vyrovnání

Habsburská monarchie

- Jaké zde bylo státní zřízení? Císařství/ Rakouské císařství
- Jak se jmenuje rakouský panovník? František Josef I.
- Ze kterých částí se monarchie skládala? Rakousy + České země + Uhersko
- Jaké národnosti zde žily? Němci; Maďaři; Češi; Slováci; Poláci; Italové; Srbové; Rusíni; Chorvati...

Habsburská monarchie

- Uhersko

Chceme větší samostatnost!!!

- České země

Chceme větší samostatnost

Chceme, aby si všechny národy v Habsburské monarchii byly rovny

Rakousko-Uherské vyrovnání

- Vyslyšeny jen požadavky Maďarů
- 1867 rozdělení říše na dvě rovnoprávné části tzv. DUALISMUS:
- Rakousko = **PŘEDLITAVSKO**
- Uhersko = **ZALITAVSKO**

Vznik tzv. Rakousko-Uherska

1867 - 1918

Rakousko-Uhersko

Rakousko-Uhersko

- 1867 vydána ústava jen pro Předlitavsko
- Parlamentní stát (říšská rada)
- Nesouhlas Čechů s R-U vyrovnáním

- Vlastní vláda (pro záležitosti Uher)
- František Josef I. korunován uherským králem
- Útisk nemad'arských národů v Zalitavsku (př. Slováci)
- Mad'arština úřední řečí

Rakousko-Uherské vyrovnání

(zápis do sešitu)

Rakousko-Uherské vyrovnání

- Požadavek Uherské části Habsburské monarchie na větší samostatnost (stejný požadavek mají i Češi)
- 1867 rozdělení říše na 2 části: Rakousko-Uhersko (Předlitavsko-Zalitavsko) = DUALISMUS
(do r. 1918)
- Požadavky Čechů nevyslyšeny (protesty)
- Uherská část: úředním jazykem maďarština; útisk nemaďarských národů (př. Slováků); o záležitostech týkajících se Uherska si mohli rozhodovat sami (vlastní vláda)
- Rakouská část: vydána nová ústava platná jen pro Předlitavsko

Opakování

(sešity zavřené, hlavy otevřené)

Odpověz na následující otázky

1. Za co bojovali Češi i Maďaři v Habsburské monarchii v 2. pol. 19. stol.?
2. Který z těchto národů si své požadavky vybojoval?
3. Co je to DUALISMUS?
4. Jakým jiným slovem bývala označována rakouská část monarchie?
5. Jakým jiným slovem bývala označována uherská část monarchie?

Seznam použité literatury a pramenů:

1. ČAPKA, František a Libor VYKOUPILO. Dějepis: Novověk. Brno: Nová škola, 2009. ISBN 80-7289-100-6.
2. SOCHROVÁ, Marie. Dějepis II. v kostce. Praha: Fragment, 2004. ISBN 80-7200-970-2.

Seznam obrázků:

[cit. 2012-05-23]

1. Public domain. http://fr.wikipedia.org/wiki/Fichier:Cisleithanien_Transleithanien.png

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Jitka Odstrčilová
Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk
zsruuda@zsruuda.cz
únor 2012